4

ДЕРЖБУД УРСР

ЛЬВІВСЬКА МІЖОБЛАСНА СПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНА ВИРОБНИЧА МАЙСТЕРНЯ

УКРАЇНСЬКЕ СПЕЦІАЛЬНЕ НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНЕ ВИРОБНИЧЕ УПРАВЛІННЯ

Пам"ятка арх. 1577 р. житловий будинок № 5 на пл. Ринок у Львові.

ЧАСТИНА – І. ПАСПОРТИЗАЦІЯ ОБ"ЄКТУ. ТОМ І-2. УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ПОПЕРЕДНІХ НАТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Львів 1979 р.

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

ДЕРЖБУД УРСР – УСНРВУ

ЛЬВІВСЬКА М/О СПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО – РЕСТАВРАЦІЙНА ВИРОБНИЧА МАЙСТЕРНЯ

НАУКОВО – ДОСЛІДНІ РЕСТАВРАЦІЙНІ ВІДДІЛИ

Замовник :

Львівський Державний історико-архітектурний заповідник

Пам"ятка архітектури 1577 р. житловий будинок № 5 на пл. Ринок у Львові

ЧАСТИНА І

ПАСПОРТИЗАЦІЯ ОБ"ЄКТУ.

ТОМ І – 2

УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ПОПЕРЕДНІХ НАТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ .

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Головний архітектор майстерні І. МОГИТИЧ

Начальник НДР відділів І.-А.НОВАКІВСЬКИЙ

Головінженер НДР відділів В. ЛОГВИН

Начальник НДРВ – І. Г.НОВАКІВСЬКА

Ведучий реставратор О. ПЕЛЬЦ

Львів – 1979 р.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Документація тому опрацьована під загальним керівництвом НОВАКІВСЬКОГО Ж.-А.Я. колективом НДРВ - І НДР відділів Львівської м/о СНРВ майстерні в складі :

архітектор		О. ПЕЛЬЦ
архітектор		Л. ЛИПКА
технік		Л. СКОЧНА

при участі ст. наукового співробітника Л.ЛЕЩИНСЬКОГО

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

СКЛАД ТОМУ :

А. ТЕКСТОВИЙ МАТЕРІАЛ :

I. Опис матеріалів досліджень
II. Узагальнення матеріалів досліджень
III. Пропозиції по реставрації

Б. ГРАФІЧНИЙ МАТЕРІАЛ	Марка
I. Матеріали попередніх натурних досліджень	УД - I
2. Узагальнення матеріалів попередніх натурних досліджень	УД - 2
3. Пропозиції по реставрації	УД - 3
4. Матеріали попередніх натурних досліджень / зондажі 205, I07, I0I, 208/	НД - 4

В. Фотофіксація натурних досліджень.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

ЖИТЛОВИЙ БУДИНОК НА ПЛ. РИНОК № 5

Попередні натурні дослідження

Метою натурних досліджень є підтвердження історичних відомостей та доповнення загальних відомостей про будинок.
Натурні дослідження проводяться методом зондажів в тиньку для виявлення характерних будівельних перебудов будинку.
Місця досліджень запрограмовані в граничних стінах будинку, в межах пивниць, на сходових клітках, горищах, дворових галереях і по можливості в інших приміщеннях, так як будинок заселений мешканцями, а всі приміщення I поверху належать "Реставраційній майстерні".

I. Опис матеріалів досліджень

Під час досліджень зроблено 68 зондажів, з них 30 в підвалах. В результаті їх вивчення і порівняння в будинку виявлено 5 основних фаз перебудови.

Порівняльний аналіз приведено в таблиці № I.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Таблиця № I

МАТЕРІАЛИ НАТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Фаза	Група	Камінь (Характер)	Цегла: колір	Цегла: розмір	Цегла: прим.	Розчин: колір	Розчин: твердість	Розчин: пористість	Розчин: злом	Розчин: заповнювач	
I		ламаний	-	-	-	сіро-жовтий	твердий	пористий	вапно цегла	I - 5 2-I0	пісок жовтий
II	I	-"-	Ш-черв. вохриста	h = 80,90 70xI40-I50x 280 - 290	повт.вик. -	вохристий	-"-	пористий місцями	вапно I-5 мм.		-"-
	2	-"-	червона	60-65xI40-I60x270-290	-	жовтий	-"-	-	вапно I-I2 цегла I-2		-"-
III.	I	тесаний	вохриста	60-65 x I40 x 280	-	/білий / св.сірий	-"-	-	вапно 2-5		пісок безкол.
	2	-	вохриста червона	60-65 x I40 x 280 60-70 x 140-150 x 280-290	повт.вик.	сірий	-"-	-	вапно I-I0		-"-
IУ.		-	вохриста	70 x I50 x290-3I0	-	св. сірий	дрібнозер. сипучий	-	-		-"-
У.		-	т.черв.	60 x I40 x 280	-	вохристий	-"-	-	-		пісок жовтий

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

На граничній стіні з кам"яницею № 4 на пл. Ринок зроблено сім зондажів в підвалі. Зондажі №№ 030,024,026,003, 007 показують, що стіна побудована в I будівельній фазі. Решта зондажів / №№ 021, 0,25 / вказують на незначні переробки II-ої фази.

На граничній стіні з кам"яницею № 6 на пл. Ринок зроблено I5 зондажів. В підвалі зондажі №№ 001,005 показують, що стіна була побудована в I фазі ; зонд № 014 показує фрагмент її пере - робки в II-й фазі.

Стіна на рівні підвалу побудована в I буд. фазі.

На всіх решта поверхах в кам"яниці зондажі №№ II0,I05,II4,I0I, 20I,30I,304,404 показують, що стіна була побудована реконструйована в II фазі. Решта зондажів показують на докладки або незначні пере - робки під час ремонтів III,IУ і У фаз.

На фрагменті стіни, що виходить на подвір"я
зондажі №№ II2,203,207, 308
показують, що стіна перебудована підчас III фази.

Стіна побудована в II фазі, фрагмент її, що виходить на подвір"я - в III фазі.

Головний будинок

На головному фасаді кам"яниці зроблено п"ять зондажів. Зондажі в підвалі №№ 0I5,0I7 показують, що фасадна стіна збудо - вана в II фазі, зондажі на I поверсі - №№ I0I,I02,II5. Зондаж № I0I говорить про залишки фасаду II-ї фази, №№ I02,II5 - про великі переробки під час IУ періоду.

Дворовий фасад кам"яниці перебудований в III фазі. Про це говорять зондажі №№ I06,I07,204,307, а на IУ поверсі в IУ фазі / з № 406 /.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Однак основа в підвалі під цю стіну датується I фазою / з № 002 / і II фазою / з № 018 /.

Сходова клітка кам"яниці зроблена під час III фази / зондажі №№ 208,303,304,401,403 /. Тоді ж був і побудований і ліхтар над нею.

Внутрішні стіни кам"яниці в підвалі відносяться до II фази / зондажі №№ 010,011,012,013,014,008,017,015,006 /.

Стіна, що на I поверсі утворює з граничною стіною прохід на подвір"я, збудована в III будівельній фазі / з № 104,002,202 /, на IУ поверсі вона належить до фази / з №№ 302,402 /.
Стіна на I поверсі, що відділяє вестибюль і приміщення " Реставраційної майстерні " має прикладку IУ фази / з №№ 102,103 /, як і гранична стіна з будинком № 6, на яку опираються в вестибюлі склепіння IУ фази.
В підвалі основа її відноситься до II фази.

Офіцина бічна

Зараз з"єднана з кам"яницею 4-х поверховою вставкою - будівлею, що належить до У фази / зонаді №№ 016,107,108,205,306,407 /.
В плані вона складається з бічної і тильної офіцин.
Офіцина від підвалу до III поверху належить до II-ї будівельної фази.
Це підтверджують зондажі :
в підвалі 025,021,022,023,028,029,030;
на I поверсі 108,109,110,111 ;
на II поверсі 205,206,207;
на III поверсі 306,305.

Офіцина до III поверху належить до II будівельної фази, однак без збереження архітектурних елементів декору, крім невеликого фрагменту / зондаж № 109 /. Елементи декору втрачені під час

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

переробок вікон і дверей в У будівельній фазі / зондажі №№ I09, III, 305 /.

П. Узагальнення матеріалів досліджень.

В результаті узагальнення матеріалів натурних досліджень, архівних і історичних матеріалів в забудові парцелі спостерігаємо 5 основних будівельних періодів, які є властиві і іншим будинкам цього кварталу:

I будівельний період	-	до кінця XУI ст. / I580 /
П -"-	-	до половини XУП ст. / I630 /
Ш -"-	-	до кінця XУШ ст. / I760 /
IУ -"-	-	до кінця XIX ст. / I895 /
У -"-	-	після поч. XX ст.

Планувальна структура сол. будинку в підвалі відноситься до П періоду, на всіх вище поверхах є зміни, однак планувальна структура П періоду зберігається. Зміни в планувальній структурі кам"яниці появилися в Ш періоді. Це утворення нової сходової клітки і нового переходу на подвір"я.

Офіцина планувальної структури не зміняла / її планувальна структура відпрвідає П періодові /. Втрачена тільки сходова клітка, місце якої однак відоме по архівних матеріалахя.
Тільки в У періоді появилась прибудова до офіцини і утворені нові входи до підвалів.

В об"ємно просторовому вирішенні кам"яниця в П будівельному періоді була 3-х поверховою / партер, мезонін I пов., П пов./, офіцина була 2-х поверховою / партер, I і П поверхи /.

В У періоді збудована 4-пов. прибудова між кам"яницею і офіциною.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Архітектурні елементи ні в кам"яниці, ні в офіцині не виявлено, крім невеличкого кам"яного декору на фасаді офіцини, знайденого під час розкриття зондажа № 109, що відноситься до П будівельного періоду.

До дисгармонійних елементів відносяться в кам"яниці всі прикладки і склепіння на І поверсі, що відносяться до ІУ і У будівельних періодів ; стіна, що утворює прохід на подвір"я, сходи в підвалі і всі перегородки У періоду. В офіцині є 4-х поверхова прибудова, дворова галерея, входи в підвали, всі віконні і дверні прорізи, перероблені в У періоді.

Кам"яницю на пл. Ринок № 5 можна класифікувати, як будинок, який зберіг в основному планувальну структуру П періоду з деякими змінами і об"ємними вирішеннями Ш періоду. Офіцина зберегла в основному і планувальну, і об"ємно - просторову структуру П періоду.

На основі вищесказаного збереженню підлягають :

1. планувальна структура П будівельного періоду ;
2. сходова клітка Ш періоду ;
3. планувальна і об"ємно - просторова структура П періоду офіцини.

Для повного підтвердження матеріалів попередніх натурних досліджень і більш детального дослідження будинку, необхідно продовжити натурні дослідження з проведенням їх в усіх необхідних для цього приміщення методом не тільки зондажів в тиньку, а й зондажів в кладці. А також необхідно продовжити вивчення архівних і історичних матеріалів.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Ш. Пропозиції по реставрації

На основі пропозицій по реставрації пам"ятки покладаємо принцип консервації всіх цінних періодів з експонуванням найбільш цінних і усуненням дизгармонійних елементів.

Пропонується реставрувати забудову парцелі на пл.Ринок № 5 на П будівельний період зі збереженням цінних елементів Ш періоду А саме :

В головному будинку :

I/ вхід до кам"яниці - по центральній осі

2/ в холі на I поверсі влаштувати сходи, які на рівні П поверху з"єднуються з існуючою сходовою клітковю Ш періоду, і існуючі сходи на I. поверсі розібрати.

3. На I. поверсі відкрити прохід на подвір"я, який існував в П періоді, відновити хрестові склепіння над ним.

4. стіну, що утворює сучасний прохід на подвір"я, розібрати.

5. в залі відновити балочну стелю П періоду, а теперішнє перекриття розібрати.

6. розібрати всі перегородки IУ і У періодів

7. реставрувати фасади / головний і дворовий / на П будівельний період.

В офіцині

I/ розібрати 4-х поверхову прибудову

2/ реставрувати фасади

3/ реставрувати сходову клітку.

4/ реставрувати елементи декору

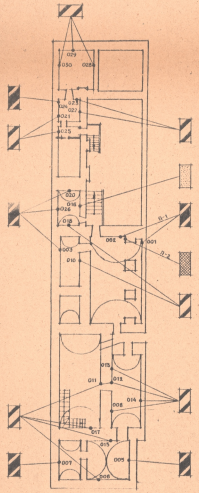
5/ розібрати всі дизгармонійні елементи У періоду.

uma.lvivcenter.org

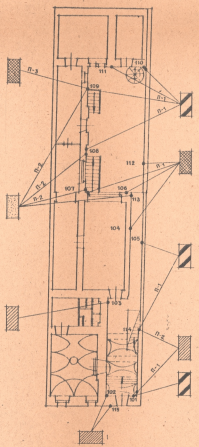
МАТЕРІАЛИ ПОПЕРЕДНІХ НАТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ М І : 200

I БУДІВЕЛЬНА ФАЗА
II БУДІВЕЛЬНА ФАЗА
III БУДІВЕЛЬНА ФАЗА
IV БУДІВЕЛЬНА ФАЗА
V БУДІВЕЛЬНА ФАЗА

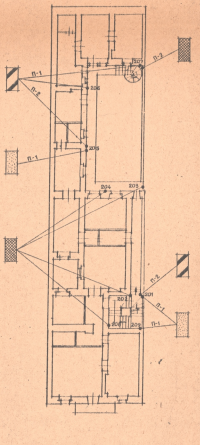
Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

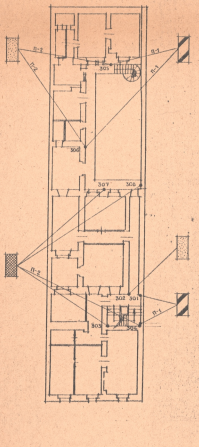
ПЛАН ПІДВАЛІВ

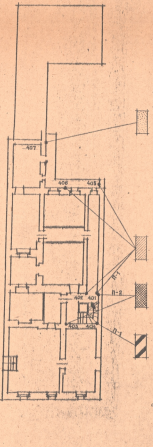
ПЛАН I-ГО ПОВЕРХУ

ПЛАН II-ГО ПОВЕРХУ

ПЛАН III-ГО ПОВЕРХУ

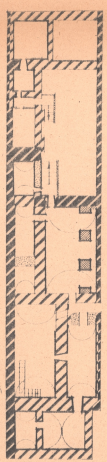

ПЛАН IV ПОВЕРХУ

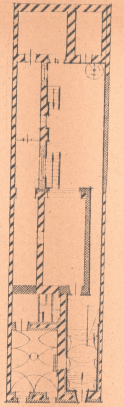
ДЕРЖКУД УРСР-УСНІРУ ЛЬВІВСЬКА МІСЬКА СПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНА ВИРОБНИЧА МАЙСТЕРНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНА РЕСТАВРАЦІЙНА ДІЛЬНИЦЯ	нач. НАГ Кандидат іст. наук НАГ Кандидат мистецтвознавство НАГВ-1 ст. інжен. спеціаліст. Інженер реставр. техніки	Ж. А. Любомирський В. Логвин Г. Любомирська А. Лещинський О. Пильо Л. Скочиляс	ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ вул. Вірм. сер. № 526/4 Експлікація №5 «висновки по Вірменській Церкві» Матеріали попередніх натурних досліджень.	Стадія П Марка УД-1 1:200	Шифр 544 Інв. № 9779р.

УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ М 1 : 200

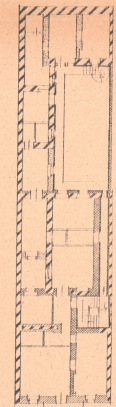
I БУДІВЕЛЬНИЙ ПЕРІОД-ДО КІНЦЯ XVI СТ.
II БУДІВЕЛЬНИЙ ПЕРІОД-ДО СЕРЕДИНИ XVII СТ.
III БУДІВЕЛЬНИЙ ПЕРІОД-ДО КІНЦЯ XVIII СТ.
IV БУДІВЕЛЬНИЙ ПЕРІОД-ДО ПОЧАТКУ XIX СТ.
V БУДІВЕЛЬНИЙ ПЕРІОД-ДО ПОЧАТКУ XX СТ.

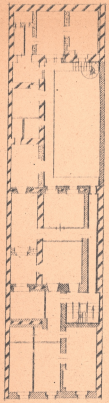
ПЛАН ПІДВАЛІВ

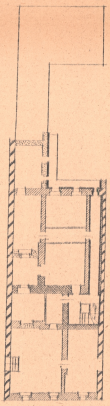
ПЛАН I-ГО ПОВЕРХУ

ПЛАН II-ГО ПОВЕРХУ

ПЛАН III-ГО ПОВЕРХУ

ПЛАН IV ПОВЕРХУ

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНА МАЙСТЕРНЯ
НАУКОВО-ДОСЛІДНА РЕСТАВРАЦІЙНА ЛАБОРАТОРІЯ

Інспектор УРСР по охороні пам. мистецтва
Зав. лаб. НДР Академії архітектури УРСР
Ст. науков. співробіт. Інспектор реєстрів
Інженер

М. Й. Кобринський
Б. Логвин
Г. Небесибська
Д. Лещинський
О. Вельц
Л. Сеничка

Назва документації: Обмір ст. 326/14
Генплан М 1:5 з висотами по лін. Рівне – Львів
Узагальнення матеріалів попередніх досліджень

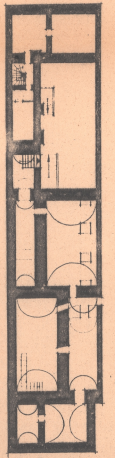
Стадія: П
Марка: ЗД-2
Масш.: 1:200
Шифр: 544
Інв. №:
Дата: 1979 р.

uma.lvivcenter.org

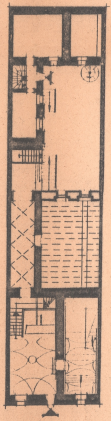
ПРОПОЗИЦІЇ ПО РЕСТАВРАЦІЇ М1:200

ЕЛЕМЕНТИ, ЩО ЗБЕРІГАЮТЬСЯ
ЕЛЕМЕНТИ, ЩО РОЗБИРАЮТЬСЯ
ЕЛЕМЕНТИ, ЩО ВІДТВОРЮЮТЬСЯ
СКЛЕПІННЯ, ЩО ВІДТВОРЮЮТЬСЯ

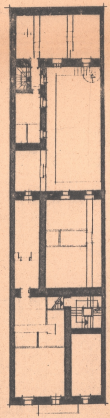
Управління охорони історичного середовища
Департамент культури

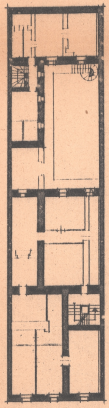
ПЛАН ПІДВАЛІВ

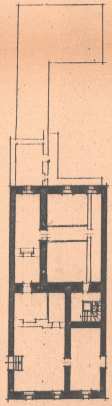
ПЛАН І-ГО ПОВЕРХУ

ПЛАН ІІ-ГО ПОВЕРХУ

ПЛАН ІІІ-ГО ПОВЕРХУ

ПЛАН IV ПОВЕРХУ

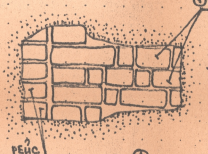
ДЕРЖБУД УКРСР-УСРСРУ ЛЬВІВСЬКА МІЖСПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНА ВИРОБНИЧА МАЙСТЕРНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНА РЕСТАВРАЦІЙНА ДІЛЬНИЦЯ	зерк. НДР Вікторія зов. вик. НДР Вікторія виконавець НДРВ-1 кл. ксерк. кліпсор. Вакуєнко реставр.	М.А Кобилянська В. Логвин Г. Кобилянська А. Лещинський О. Ведель	ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ склад. за №326(4)	Стадія: П	Шифр: 364
			Будинок №5 висилало пл. Ринок у Львові Пропозиції по реставрації	Марка: ЗД-5	Інв. №
				м-б: 1:200	Дата: 1979 р.

uma.lvivcenter.org

ЗОНДАЖ № 205

Житловий будинок на пл. Ринок №5 у м. Львові

Досліджував Пельц — Записував Галас — II 1979

ЗОНДАЖ № 104

Житловий будинок на пл. Ринок №5 у м. Львові

Досліджував Пельц О. — Записував Пельц О. — 1979. I

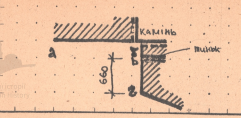
① РОЗЧИН ВОХРИСТИЙ ДРІБНОЗЕРНИСТИЙ СИПУЧИЙ ПІСОК ЖОВТИЙ

② РОЗЧИН ВОХРИСТИЙ ТВЕРДИЙ ВКРАПЛА ВАПНА 1:5 мм ПІСОК ЖОВТИЙ

③ РОЗЧИН ВОХРИСТИЙ ТВЕРДИЙ ВАПНО 1:5 мм ПІСОК ЖОВТИЙ

④ ЦЕГЛА ВОХР. h=90

⑤ ЦЕГЛА ВОХР. h=70

ЗОНДАЖ № 107

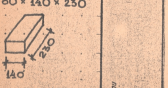
Житловий будинок на пл. Ринок №5 у м. Львові

Досліджував Пельц О. — Записував Пельц О. — I 1979

① РОЗЧИН ВОХРИСТИЙ ДРІБНОЗЕРНИСТИЙ СИПУЧИЙ ПІСОК БЕЗКОЛІРНИЙ

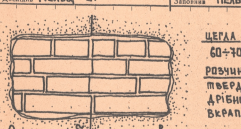
② ЦЕГЛА ТЕМНО-ЧЕРВОНА 60×140×250

ЗОНДАЖ № 208

Житловий будинок на пл. Ринок №5 у м. Львові

Досліджував Пельц О. — Записував Пельц О. — 1979. II

ЦЕГЛА ВОХРИСТА 60÷70×140÷150

РОЗЧИН СВ.-СІРИЙ ТВЕРДИЙ ДРІБНОЗЕРНИСТИЙ ВКРАПЛЕННЯ ВАПНА 1:5 мм ПІСОК БЕЗКОЛІРНИЙ

II ζ₁ = ζ₂

ЗЕРАДЗЬБ УКРСОЮЗРЕСТАВРУ
ЛЬВІВСЬКА МІЖСПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНА ВИРОБНИЧА МАЙСТЕРНЯ
НАУКОВО-ДОСЛІДНА РЕСТАВРАЦІЙНА ДІЛЬНИЦЯ

Нач. відділу НДРБ — Новаківська Р.М.
Ст. наук. співроб. — Левицинський А.О.
Архітектор — Пельц О.Б.

ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ ОУМ ОХ. № 326/4

Житловий будинок на пл. Ринок №5 у м. Львові

Матеріали натурних досліджень

Зондажі №№ 205, 107, 104, 208

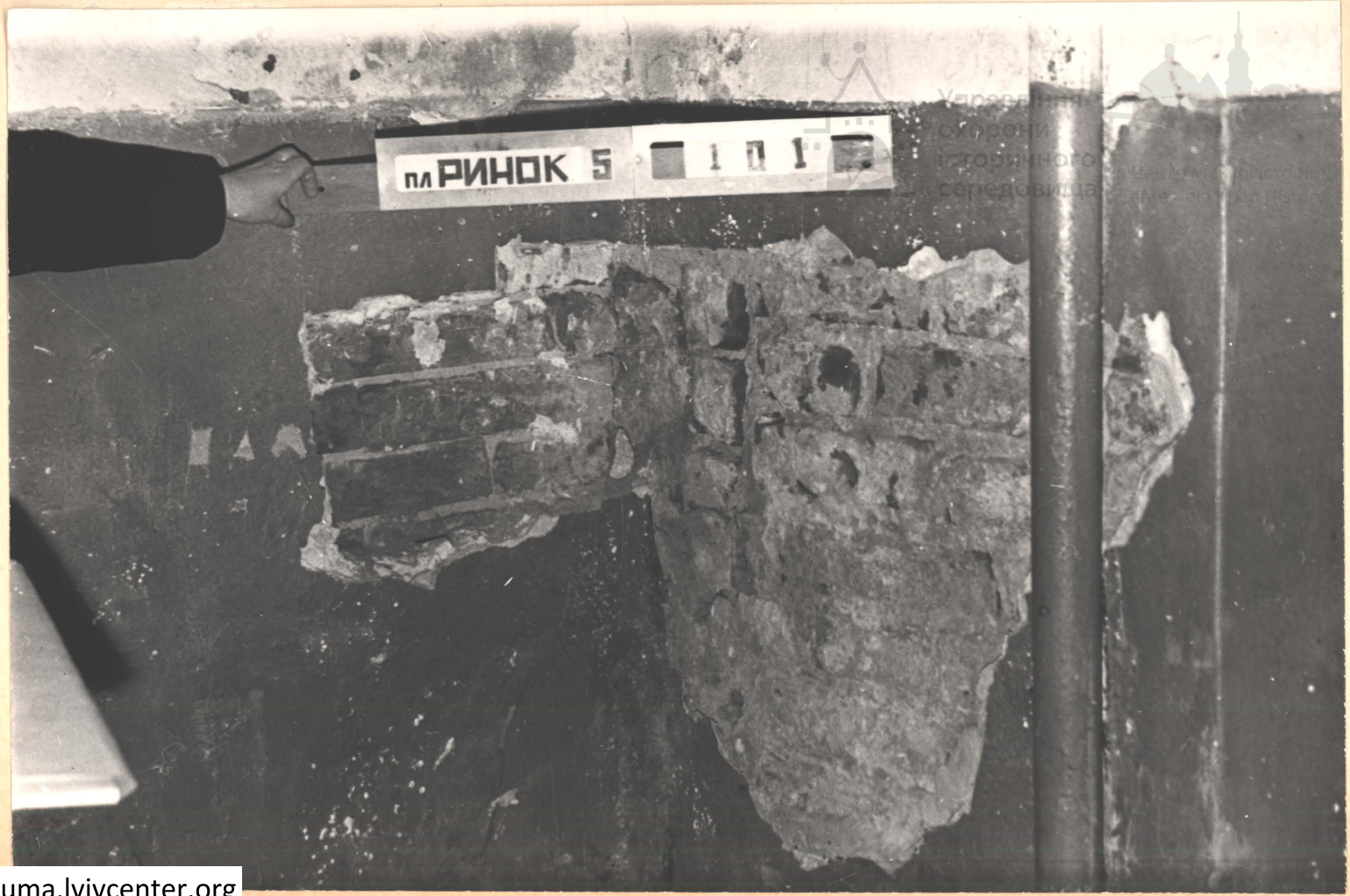
Стадія: І — Шифр: 544 — Інв. №: — Аркуш: НД-4 — Дата: II 79

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

1

uma.lvivcenter.org

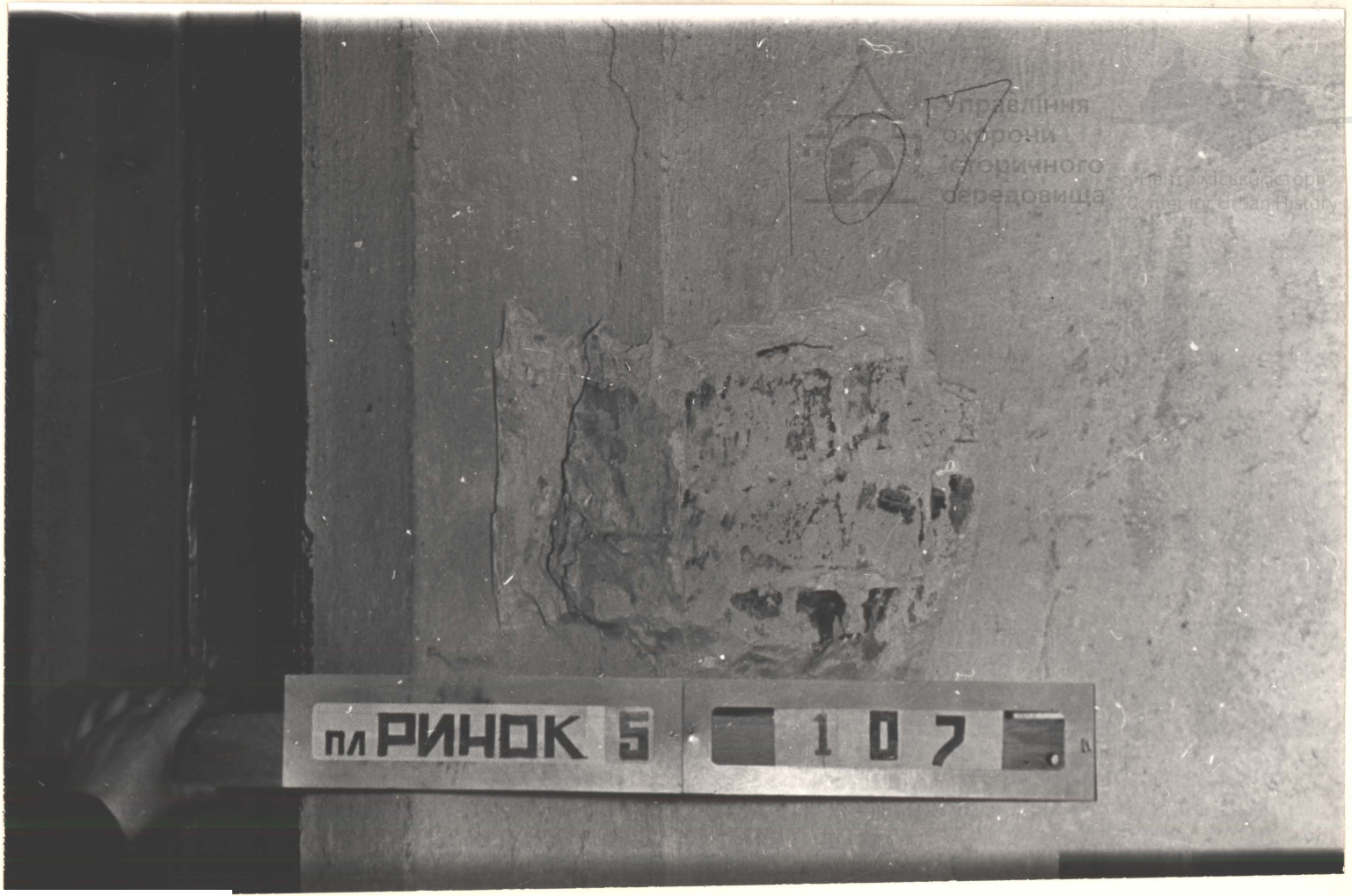

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

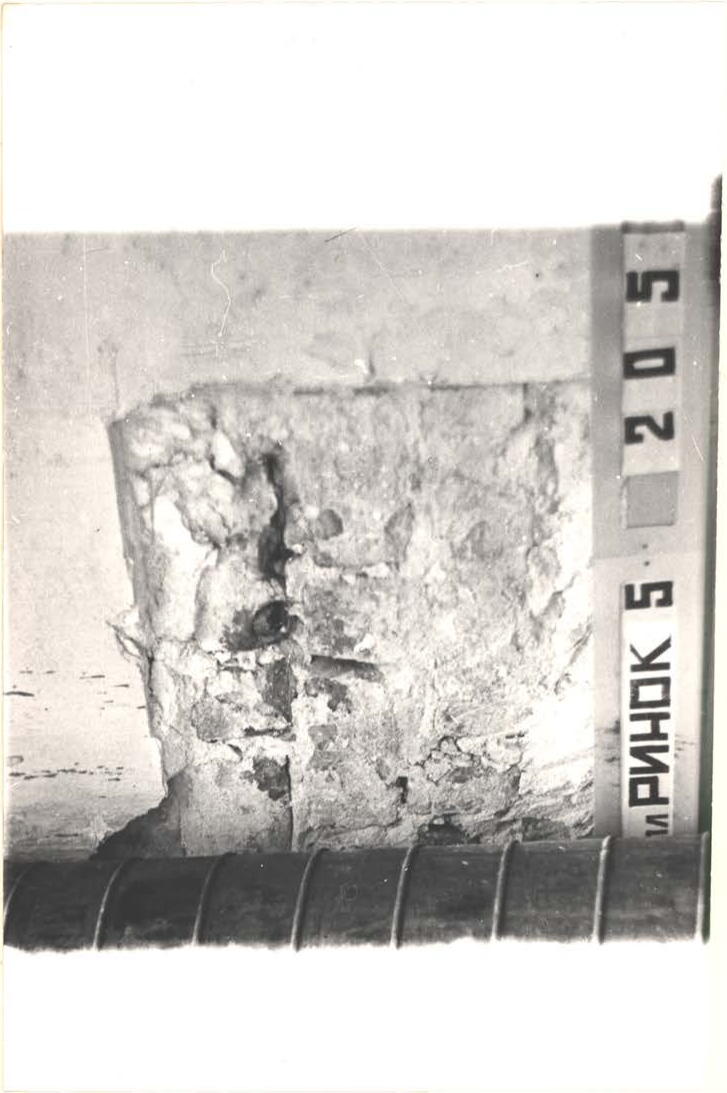
3

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

5

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

АНОТАЦІЯ ДО ФОТОЕКСПОЗИЦІЇ

Фото 1. Фрагмент примикання фасадної і граничної стін головного будин / зонди № 101 /.

Фото 2. Фрагмент примикання дворового фасаду стіни і прибудови / будівельного періоду цих головних будинків і східної офіцини. / зонди № 107 /

Фото 3. Фрагмент закладеного вікна і кам"яного декору фасаду східної офіцини, що відноситься до II будівельного періоду / зонди № 109 /

Фото 4. Фрагмент стіни II будівельного періоду на фасаді східної офіцини / зонди № 205 /.

Фото 5. Фрагмент стіни II будівельного періоду на сходовій клітці / зонди № 208 /.

uma.lvivcenter.org